

Bijlage 1. Protocol indicatiestelling huishoudelijke ondersteuning

Maatwerkvoorziening huishoudelijke ondersteuning

De gemeente kent een maatwerkvoorziening voor huishoudelijke ondersteuning (HO) toe als, na onderzoek, als bedoeld in artikel 4.5 van de Nadere Regeling Sociaal Domein, blijkt dat :

- de specifieke beperkingen, de behoeften en de persoonskenmerken van de cliënt erom vragen,
- dit vanuit de gemeente gezien de goedkoopst compenserende maatwerkvoorziening is.

De met de maatwerkvoorziening HO te bereiken resultaten, de hiervoor te verrichten activiteiten, de frequentie van die activiteiten en de richttijden voor het uitvoeren van de activiteiten zijn gebaseerd op een objectief en onafhankelijk door KPMG vastgesteld rapport "Passend beleid Hulp bij het Huishouden gemeente Eindhoven" d.d. 27 februari 2017 (verder: rapport KPMG).

De maatwerkvoorziening HO bestaat uit basisuren die, als dat noodzakelijk is, aangevuld worden met extra uren op maat.

I. Basisuren schoon en leefbaar huis"

Met de inzet van basisuren beschikt de cliënt over een schoon en leefbaar huis. Het huis dient zodanig schoon te zijn dat het niet vervuilt en zo een algemeen aanvaard basisniveau van schoon wordt gerealiseerd. De ondersteuning bestaat uit het leveren van schoonmaakactiviteiten, dus niet opruimen, binnenshuis. Alleen de *frequent* (dagelijks of in ieder geval meerdere keren per week) in gebruik zijnde kamers worden schoongemaakt. Hieronder valt in ieder geval een woonkamer, slaapvertrekken die dagelijks als zodanig in gebruik zijn, de keuken, sanitaire ruimten (maximaal 1 badkamer en maximaal twee toiletten), gang, en eventueel trap en overloop.

Het gaat om de "binnenkant" van het huis inclusief de ramen. Onderhoud van tuin, opruimen van een schuur, de stoep vegen, ramen zemen aan de buitenkant vallen hier niet onder. Het begrip 'leefbaar' staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen. De woning dient zodanig schoon te zijn dat het niet vervuilt. Het gaat om een basisniveau van schoon houden. Wat minimaal nodig is wordt gedaan. Dit kan heel praktisch betekenen dat de aanpak niet helemaal voldoet aan de persoonlijke standaard en verwachtingen van cliënten. De inzet moet in ieder geval in voldoende mate aansluiten bij de persoonlijke situatie van de cliënt. De cliënt krijgt standaard de beschikking over 106,6 uren ondersteuning per jaar (123 minuten per week) om het huis schoon en leefbaar te houden. De cliënt maakt afspraken met de aanbieder over de invulling van deze uren. De basisuren bevatten de basisactiviteiten en incidentele activiteiten. Bij basisuren worden niet gecorrigeerd voor huishoudens waar minder inzet nodig is. Cliënten waarbij met minder uur ook een schoon en leefbaar huis bereikt kan worden, bijvoorbeeld omdat ze zelf nog enkele taken kunnen oppakken, krijgen nu 'extra' uren.

Incidentele activiteiten

Naast de activiteiten die frequent worden uitgevoerd, zijn er ook zogenaamde incidentele activiteiten te benoemen: activiteiten die niet behoren tot de gangbare standaard activiteiten en zich (ook) kenmerken door een bepaalde mate van uitstelbaarheid. Denk aan het wassen van de vitrage, poetsen van deuren, hoog stoffen, binnenzijde kledingkasten, e.d.

Deze activiteiten dragen bij aan het behalen van het resultaat een schoon en leefbaar huis. De tijd die nodig is voor het verrichten van deze activiteiten is dan ook inbegrepen in de hiervoor genoemde basisuren.

Indirecte tijd

De tijd die huishoudelijke hulpen besteden aan ondersteuning van de cliënt is korter dan de totale tijd die hulpen in de woning van de cliënt aanwezig zijn. Het verschil is indirecte tijd, die hulpen besteden aan aankomst en vertrek, administratie ten behoeve van de huishoudelijke hulp en sociaal contact met de cliënt.

Hoewel dit geen directe schoonmaaktijd betreft, is deze wel onderdeel van de totale benodigde tijd omdat huishoudelijke hulpen deze tijd nodig hebben om hun werk te kunnen doen en omdat cliënten de opstart, afstemming met de hulp en het sociaal contact ook belangrijk vinden. De indirecte tijd is dan ook inbegrepen in de hiervoor genoemde basisuren.

Resultaat (cluster)	Activiteit	Frequentie en richttijd (maximaal)
Een schoon en leefbaar huis <u>Woonkamer</u>	<u>Basisactiviteiten:</u> <ul style="list-style-type: none">- stof afnemen midden- stof afnemen laag (inclusief plinten)- stofzuigen- dweilen <u>Incidentele activiteiten:</u> <ul style="list-style-type: none">- stof afnemen hoog (inclusief bovenop kasten)- gordijnen wassen- reinigen lamellen / luxaflex- ramen binnenzijde- deuren/deurposten nat afdoen (de hele deur en deurpost nat afnemen)- meubels afnemen (droog/nat, niet alleen de horizontale vlakken maar ook voor-en zijkant, of bijv. leren bank afnemen)- radiatoren afnemen	In totaal 123 minuten per week/106,6 uren per jaar. Beïnvloedende factor Meerpersoonshuishouden 13% meer directe tijd= 13,1 minuten per week/11,4 uur per jaar.
<u>Slaapkamer</u>	<u>Basisactiviteiten:</u> <ul style="list-style-type: none">- stof afnemen midden- stof afnemen laag (inclusief plinten)- stofzuigen- dweilen- bed verschonen <u>Incidentele taken</u> <ul style="list-style-type: none">- stof afnemen hoog (inclusief bovenop kasten)- gordijnen wassen- reinigen lamellen / luxaflex	

	<ul style="list-style-type: none"> - ramen binnenzijde - deuren/deurposten nat afdoen (de hele deur en deurpost nat afnemen) - meubels afnemen (droog/nat, niet alleen de horizontale vlakken maar ook voor-en zijkant, of bijv. leren bank afnemen) - radiatoren afnemen <p><u>Incidentele activiteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stof afnemen hoog (inclusief bovenop kasten) - gordijnen wassen - reinigen lamellen / luxaflex - ramen binnenzijde - deuren/deurposten nat afdoen (de hele deur en deurpost nat afnemen) - meubels afnemen (droog/nat, niet alleen de horizontale vlakken maar ook voor-en zijkant, of bijv. leren bank afnemen) - radiatoren afnemen 	
<u>Keuken</u>	<p><u>Basisactiviteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - dweilen - keukenblok (buitenzijde) inclusief tegelwand, kookplaat, spoelbak, koelkast, eventuele tafel, plinten - keukenapparatuur los (buitenzijde) - prullenbak legen en afval wegbrengen <p><u>Incidentele activiteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - gordijnen wassen - reinigen lamellen / luxaflex - ramen binnenzijde - deuren/deurposten nat afdoen (de hele deur en deurpost nat afnemen) 	
<u>Sanitair</u>	<p><u>Basisactiviteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - badkamer schoonmaken (sanitaire elementen, vloer, en prullenbak legen, inclusief stofzuigen en dweilen) - toilet schoonmaken (inclusief tegels) 	

<u>Hal</u>	<p><u>Incidentele activiteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - deuren/deurposten nat afdoen (de hele deur en deurpost nat afnemen) - radiatoren afnemen - tegelwand badkamer afnemen - gordijnen wassen - ramen binnenzijde - reinigen lamellen / luxaflex <p><u>Basisactiviteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stof afnemen midden - stof afnemen laag (inclusief plinten) - stofzuigen - dweilen - trap reinigen (droog/nat afnemen of stofzuigen) <p><u>Incidentele activiteiten:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - stof afnemen hoog (inclusief bovenop kasten) - deuren/deurposten nat afdoen (de hele deur en deurpost nat afnemen) - radiatoren afnemen 	
------------	--	--

II. Aanvullende uren op maat

Er kunnen bepaalde factoren met betrekking tot het huis of het huishouden ervoor zorgen dat in individuele gevallen juist meer tijd nodig is. Een aantal van deze factoren zijn persoonlijke keuzes van de cliënt en hoeven niet automatisch te leiden tot extra tijd. De gevolgen hiervan op de omvang van de schoonmaaktaak en het zoeken van oplossingen daarvoor behoort, in de eerste plaats, tot de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de noodzaak van het hebben van huisdieren of de aanwezigheid van veel (kleine) spullen in de woning (zoals pluche knuffels en beeldjes). We onderscheiden de volgende clusters van aanvullende uren op maat:

1. een hoger niveau van hygiëne of voorkoming van vervuiling
2. schone kleding en schoon bedden- en linnengoed
3. voldoende levensmiddelen en het kunnen nuttigen van (warme) maaltijden
4. organisatie van huishoudelijke taken
5. kindverzorging

De norm in deze clusters is een richttijd, de afweging wordt individueel gemaakt en dient altijd onderbouwd te worden. De aanwezigheid van meerdere beperkingen leidt niet automatisch tot cumulatie van minuten/uren.

1. Cluster een hoger niveau van hygiëne of voorkoming van vervuiling

Deze aanvullende uren kunnen ingezet worden als betrokkene vanwege geobjectiveerde medische/fysieke belemmeringen onvoldoende resultaat kan bereiken met het slim inzetten van de basisuren die beschikbaar zijn voor het realiseren van een schoon en leefbaar huis.

Aanleiding voor de inzet van deze aanvullende uren kan zijn de ernstige medische/fysieke beperkingen.

De extra noodzakelijke schoonmaak dient dus een medische/fysieke oorzaak te hebben, welke aantoonbaar is. Door middel van een zorgvuldig onderzoek wordt bekeken of de medische/fysieke beperking van de cliënt leidt tot de noodzaak voor het realiseren van een hoger niveau van hygiëne of een intensievere ondersteuning bij het schoonmaken ter voorkoming van vervuiling. Ook wordt bekeken of er andere noodzakelijke factoren zijn die buiten de beïnvloedingsfeer van de aanvragen liggen en meegewogen moeten worden. Er wordt eerst onderzocht of cliënt via de eigen mogelijkheden, het eigen netwerk en de eigen kracht in combinatie met de basisuren in staat is (een deel van) het noodzakelijke hoger niveau van hygiëne of om vervuiling te voorkomen.

Een voorwaarde voor toekenning van extra uren bij COPD is dat sprake is van het stadium gold 3 of 4 én dat de cliënt een volledige woningsanering heeft laten uitvoeren.

Vaatwasser en wasdroger

Vaatwasser en wasdroger zijn algemeen gebruikelijk (in de reguliere handel, tweedehands voor een schappelijk bedrag aan te schaffen). Bij de beoordeling van de vraag of de voorziening algemeen gebruikelijk is, moet altijd onderzocht worden of de voorziening ook algemeen gebruikelijk is in het individuele geval (bijvoorbeeld vanwege andere kosten die de cliënt maakt). De benodigde tijd is gebaseerd op de aanwezigheid van een vaatwasser en droger maar kan door de cliënt ook worden ingezet voor handmatig drogen of afwassen. Mocht de cliënt niet uitkomen met deze tijd en een vaatwasser en/of wasdroger in dit individuele geval niet algemeen gebruikelijk zijn, dan is er de mogelijkheid om extra tijd te beschikken.

Resultaat (cluster)	Activiteit	Frequentie en richttijd (maximaal)
Een hoger niveau van hygiëne of voorkoming van vervuiling	<p>Extra lichte taken en zware taken noodzakelijk als gevolg van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - medisch geobjectiveerde allergieën voor huisstofmijt/ ernstige klachten t.g.v. COPD, klasse gold 3 of 4 ; - hogere vervuilingsgraad door gebruik noodzakelijke hulpmiddelen; - extra schoonmaak i.v.m. incontinentie, speekselverlies, spugen; - extra schoonmaak i.v.m. ernstige beperkingen in gebruik van armen en handen. 	In totaal 30 minuten per week/ 26 uur per jaar

2. Cluster schone kleding en schoon bedden- en linnengoed

De cliënt kan gebruik maken van schone kleding en schoon bedden-en linnengoed. Onder linnengoed wordt verstaan bad- en keukentextiel. De ondersteuning bestaat uit het sorteren van de was, was in wasmachine en droger stoppen en leeghalen (of was ophangen en afhalen) en het opvouwen en opbergen van de was.

Strijken wordt alleen voor een bepaalde periode geïndiceerd wanneer niemand in het sociaal netwerk dit kan overnemen en wanneer de cliënt nog niet beschikt over strijkvrije kleding.

In dat geval wordt alleen bovenkleding (daaronder vallen overhemden en blouses) gestreken voor een maximum van 3 maanden. Indien de cliënt geen strijkvrije kleding kan bekostigen wordt gekeken naar mogelijkheden tot financiële compensatie.

Resultaat (cluster)	Activiteit	Frequentie en richttijd (maximaal)
Schone kleding en schoon bedden- en linnengoed	<ul style="list-style-type: none"> - Was sorteren - Was in de machine stoppen (incl. wasmachine aanzetten) - Wasmachine leeghalen - Was in de droger stoppen - Droger leeghalen - Was ophangen (droger is voorliggend) - Was afhalen (droger is voorliggend) - Was opvouwen - Was opbergen/opruimen - Was, alleen bovenkleding, strijken 3 maanden (strijkvrije kleding is voorliggend) 	<p>In totaal 35 minuten per week/30,3 uur per jaar</p> <p><u>Beïnvloedende factoren:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wasdroger in de individuele situatie is niet voorliggend: 8,2 minuten per week/7,1 uur per jaar - cliënt heeft nog geen strijkvrije kleding aangeschaft: 10 minuten per overhemd/blouse - extra was nodig om verscheidene redenen (bijv. een huishouden met 3 of meer personen, gezondheid cliënt): 17,5 minuten per was/15,2 uur per jaar

3. Cluster voldoende levensmiddelen en het kunnen nuttigen van (warme) maaltijden

De cliënt beschikt over voldoende levensmiddelen en is in de gelegenheid om (warme) maaltijden te nuttigen. Dit betekent dat er ondersteund kan worden bij het doen van boodschappen en het bereiden en/of klaarzetten van (warme) maaltijden. Boodschappendiensten (bijv. boodschappenmaatje), maaltijddiensten (bijv. tafeltje dekje) en kant en klare maaltijden zijn voorliggend.

Resultaat (cluster)	Activiteit	Frequentie en richttijd (maximaal)
Voldoende levensmiddelen en het kunnen nuttigen van (warme) maaltijden	<ul style="list-style-type: none"> - Het opstellen van boodschappenlijst - Het doen van de boodschappen - Het opruimen van de boodschappen - Het bereiden van broodmaaltijd - Het opwarmen of klaarzetten van maaltijden - Het bereiden van maaltijden - Zorgen dat de maaltijd wordt genuttigd (afstemming met wijkverpleging is nodig) - Vaatwasser in- en uitruimen - Afwassen (vaatwasser is) 	<p>In totaal 60 minuten per week/52 uur per jaar</p> <p>Maaltijden is maatwerk</p>

	voorliggend)	
--	--------------	--

4. Cluster organisatie van huishoudelijke taken

De cliënt is in staat om zijn huishoudelijke activiteiten te organiseren en regisseren.

De activiteiten die onder de uitkomst 'Organisatie van huishoudelijke taken' vallen kunnen voor een korte periode worden ingezet in de volgende situaties:

- extra tijd kan beschikt worden bij elk bezoek van de huishoudelijke hulp aan de cliënt, om gezamenlijk de desbetreffende huishoudelijke activiteiten op te pakken.
- extra tijd kan beschikt worden om de cliënt uit te leggen, instrueren en/of aanleren hoe bepaalde huishoudelijke taken op te pakken.

Het kan ook voor een lange periode worden ingezet als de cliënt zelf de eigen regie niet meer kan oppakken. Het gaat dan om cliënten met zwaardere problematiek die langer thuis wonen.

Resultaat (cluster)	Activiteit	Frequentie en richttijd (maximaal)
Organisatie van huishoudelijke taken	<ul style="list-style-type: none"> - Taakverdeling tussen hulp en cliënt afspreken (indien de hulp en cliënt gezamenlijk o.a. schoonmaken, textielverzorging oppakken, boodschappen doen, koken) - Opstellen van een dagstructuur (o.a. voor schoonmaak, textielverzorging, boodschappen doen en koken) - Uitleg (advies en voorlichting) geven waarom bepaalde activiteiten moeten gebeuren (o.a. schoonmaken, textielverzorging, boodschappen doen en koken) - Instrueren/aanleren hoe om te gaan met hulpmiddelen (o.a. stof/schoonmaakdoekjes, stofzuiger, wasmachine) en hoe bepaalde activiteiten moeten gebeuren (o.a. schoonmaken, textielverzorging, boodschappen doen en koken) - 	<p>Taakverdeling afspreken of dagstructuur opstellen 30 minuten per keer.</p> <p>Uitleg of instructie (schoonmaak)activiteiten 3 keer per week 30 minuten gedurende maximaal 6 weken</p>

5. Kindverzorging

De cliënt is niet in staat het kind/kinderen te verzorgen. Voor het hanteren van de richttijden is aansluiting gezocht bij het Protocol voor huishoudelijke hulp van het CIZ uit 2006, pagina 14:

Resultaat (cluster)	Activiteit	Frequentie en richttijd (maximaal)
kindverzorging	<ul style="list-style-type: none"> - Naar bed brengen - Verschonen - Uit bed halen - Wassen en kleden - Eten en/of drinken geven - Babyvoeding (flesje/potje) - Naar school/opvang brengen/halen 	<ul style="list-style-type: none"> 10 minuten per keer per kind 10 minuten per keer per kind 10 minuten per keer per kind 30 minuten per dag per kind 20 minuten per maaltijd 10 minuten per keer per kind 15 minuten per keer per gezin